

Letnik III.

v lažnjivi obleki.

Štev. 12.

Izhaja po dvakrat na mesec, kedar ga prebere in ne konfiscira policija. — Veljá celo leto 3 gold., pol leta 1 gold. 50 kr. in četrť leta 80 kr. za vsacega brez ozira na stan, osebo in narodnost. — Posamezne številke se dobivajo, če jih kaj ostane, po 10 kr. v Klerr-ovi bukvarnici na vélikem trgu št. 240, kjer je tudi administracija.
 Kdor ga bere in ga ni kupil, se bo, ako se zasači, ostro kaznoval.

Razglas.

Mi Korelj II. iz žlahne rodovine Wurzbachove, vitez mnogih redov in poln zaslug če ne za Svojo domovino, vsaj za Svoj dom, naznanjamo, da smo si izvolili „Brenceljna“ za Svoj vladni list.

V Ljubljani v 1. mesecu Našega slavnega predsedništva.

Korelj II.

Opirajte se na gori omenjeno imenovanje in jako mošk zarad časti, ktera me je doletela, naznanjam, da prevzamem nalogo, biti vladen oficiozen list.

„Brencelj.“

Ukaz.

Mi Korelj II. zapovedujemo in ukazujemo pri nastopu Svojega predsedništva na Kranjskem, kakor sledi:

1. Nihče naj se ne podstopi Nas imenovati „Vi“, timveč le „Oni“, kajti Mi nismo kake neslavne slovaške rodovine, timveč žlahnega stanu, po naših žilah teče plemenita kri in ne kaka kalna mokrota, kakor po drugih.

2. Ime „Wurzbach“ naj se imenuje le z velikim spoštovanjem in le s pristavkom: „Slava mu!“ nikdar pa ne po nepotrebem, kajti to imé ni kake neslavne slovaške rodovine, timveč žlahnega stanu itd.

3. Kedar Nas kdo sreča, se mora prikloniti do tal ali pa še niže, razkriti svojo neslavno in nežlahno glavo in tako stati nepremakljivo, dokler Nas je še kaj videti, kajti Mi nismo kake neslavne slovaške rodovine, timveč žlahnega stanu itd.

4. Enaka čast se mora skazovati tudi Našemu klobuku, Naši suknji, Našemu nosu, Našim čevljem, Našim podnosnicam, kajti v vsem tem tiči Naša slavna oseba, ktera ni kake neslavne slovaške rodovine, timveč žlahnega stanu itd.

5. Kdor bi se ne ravnal po tem ukazu, se mu bodo

kar ušesa porezala, on se bo odrl na meh in nasolil za prihodnjo zimo.

To naj se zapomni.

V Ljubljani pri nastopu Našega slavnega predsedstva.

Korelj II.

Čujte!

Korelj II., deželni predsednik kranjski, so pisali nekemu svojih podložnih, kateri se je predrznil jih imenovati „Vi“, blizo tako-le:

„... Jaz nisem „Vi“, jaz sem „Oni“; jaz sem žlahne rodovine, po mojih žilah teče žlahna kri, jaz nisem slovaškega rodú. To je za zamerkati.“

Tako so pisali Korelj II.

„Brencelj“, kateri gloda vsako kost in prežvekuje vsako besedo, je premišljeval slavno pismo slavnega Koreljna II. in zidal na-nj te-le nasledke:

Kdor je tako nizkega žlahnega stanu, kakor so naš Korelj II., se imenuje „Oni“ in sicer brez ozira na to, je li kaj vreden ali ne, je li veljak ali potepuh.

Kdor je višega stanu, na pr.: baron, grof, knez, se v slovenskem jeziku še klicati ne more, kajti „Oni“ je po Koreljnovi II. misli največa čast, ktera se more človeku skazati v nagovoru in ta beseda je komaj za Koreljna II. dobra, za one pa, ki so višega stanu, ni več spodobna.

Kdor ni plemenitega rodú, toraj navadne slovaške krvi, se sme brez ozira na stan, službo ali stopinjo imenovovati „Vi“ ali pa „Ti“, kakor se namreč plemenitažu zdi. Nič ne dé toraj, če se vsakemu človeku, kateri ni žlahnega stanu, reče: „Ti hudič Ti“, ali pa: „Ti prekleta duša“, kakor nagovarjajo desetniki (korporali) svoje vajence ali novince.

Slovenska slovnica se mora čisto premeniti, kajti Korelj II. je ni zložil, toraj je slaba, ker nima za barone, grofe, kneze in še više ljudi nikakoršnih zaimnikov; največi „Oni“ je komaj za Koreljna II., kateri je komaj „žlahni“.

Slišijo Korelj II., ali Oni ne bodo hudi, če Vam bo „Brencelj“ „Ti“ rekel?

Šli smo!

Šli smo! Bratje, zdaj pa le jokajte,
Glavo si s pepelom poštopajte,
Skor pri kraji bode naša slava.
Beži, komur je ustava draga,
Hohenwart je ves od vruga,
Kakor skala mu je trda glava.
Šli smo!

Šli smo! Nada nam po vodi plava,
Z nami splava ugodna nam ustava,
Ker nasprotna nam je zdaj tud' vlada.
Zdaj Poljaki in še eló Slovenci
Se hladijo v ministerstva senci;
Zárod naš pa skor že kruha strada.
Šli smo!

Sli smo! Mi ustave smo mučenci,
Mi, vladarjev vsih umni učenci,
Mi smo zdaj sramotno skor propadli.
Deset glasov imeli smo premalo,
Deset preveč nasproti nam jih stalo;
Pa so nas lepó pred vrata b'li posad'li.
Šli smo!

Sli smo! Ni nam v zboru obveljalo,
Nekaj naših se ministrov zbalo;
Kljubovati nima vsak poguma.
Klerikalci in še druge kavke
Dovolili so ministrom davke,
Naših bila je premajhna truma.
Šli smo!

Šli smo! Govorili lepe stavke,
Stavili ministrom eló pijavke;
Jezik nam gladó sploh, urno teče.
Ko prišli pa smo do glasovanja,
Pasja vera! ni ga prav'ga stanja,
Nihče rad z besedo se ne speče.
Šli smo!

Šli smo! Dobrega se nam ne sanja;
Žalostna bo morda res Germanja,
Da smo v sili jo zdaj zapustili.
Hohenwart pa sme se v pest smejáti;
Mi smo hotli njemu nagajati,
Pa smo dobro vsi na kol steknili.
Šli smo!

Šestdeset in sedem! Kdo se sme štemati
S to številko? Treba se nam bati,
Da nas ne požré kak duh slovanski.
S Hohenwartom, bratje naši zvesti,
Res ni varno v družbi češnje jesti,
On pogumen, strašen fant je kranjski.
Šli smo!

Šli smo! Jelo nam je vsem že presti;
Kmalu bode v Pragi kakor v Pesti
Toča 'z jasnega na nas letela.
Naša vodja Herbst in hudi Giskra
Sta že, kakor počena dva piskra;
Slava naša bo zdaj omedlela.
Šli smo!

Dr. Glaser-jeva logika.

Dr. Glaser, kateri je pobijal v državnem zboru predlog dr. Costov za osnovo viših šol v Ljubljani, je govoril, kakor je „Brencelj“ slišal z lastnimi ušesi — kajti „Brencelj“ sliši tudi misli — blizo tako-le:

„V viših šolah se ljudje več učé in več znajo, v viših šolah se izobrazujejo ljudje za više stopinje, kakor so na pr.: vladni svetovalci, deželni predsedniki, državni poslanci, ministri itd., sploh ljudje, kateri so poklicani gospodariti v Avstriji. K tem poslu smo poklicani pa le mi ustavoverni Nemci, čemu bodo tedaj Slovincem višje šole, če njihovo ni v Avstriji kraljestvo? Potrebni vednosti, kolikor jih potrebujejo, da vedó davke plačevati, pri vojakih puško nositi in nam služiti, se pa že naučé v šolah, ktere zdaj imajo. Dokler je med nami kaj ljudi, kateri hočejo gospodariti in vladati — in takih se ne bo zmanjkalo, dokler moj rod ne pomrje, — ni treba Slovincem viših šol, tedaj jim jih ne dovolimo.“

„Brenceljnovi“ telegrami.

Iz Paríza 16. t. m. — Klanje in morenje je prenehalo, ker ni nikogar več, da bi moril in nikogar, da bi se dal moriti. Izpraznjen je cesarjev prestol; kdor ima veselje se ga polakomniti, naj se oglasi in dokaže, da je svoj testament že naredil.

Iz Berolina 16. t. m. — Krški raki, ktere je dobil cesar iz Novega mesta, so pridši na mizo, postali rdeči; takega čudeža še tukaj nismo videli. Gotovo se je to zgodilo vsled tiste „Gottesvorsehung“, ktero je imel stari Bilje na Francoskem v štantu, kakor se je bahal. Ljudje

teh živali niso poznali in so mislili, da je pismonoša Avsec poslal tiste konje v dar, ktere jezdari, kedar pisma raznaša.

Iz Dunaja 17. t. m. — Štajarska poslanca Seidl in Brandstetter, ktera sta v državnem zboru glasovala zoper osnovo slovenskih viših šol, sta to storila iz blagega namena, ker nočeta, da bi Slovincem kdo drug delil dobrote. Sklenila sta namreč na svoje stroške napraviti te šole. Slava jima! — Grof Hohenwart je nektere ustavoverneže povabil k sebi rekoč: „Tu-le gori se vsedite, boste pa Benedke videli.“

Iz Kočevja 18. t. m. — Od tod je šla prošnja do ministerstva, da bi se v tukajšnji realki, ktera se ima osnovati, vpeljal lepi kočevski jezik.

Iz Celja 18. t. m. — Volilci poslanca Tomšiča niso zadovoljni s tem, da je prišel mož brez mandata nazaj, timveč zahtevajo, da bi ga šel iskat v državno zbornico, kjer ga je pustil in ga prinesel nazaj, da ga zamorejo drugemu dati.

Ni res,

kar Slovinci v enomer čenčajo, namreč, da bi ne imeli z Nemci enakih pravic, da bi toraj Nemci vživali več pravic, kakor Slovinci. To se vidi iz sledečega:

V državnem zboru se niso dovolile Slovincem višje slovenske šole in sicer le zarad enakopravnosti, kajti tudi Nemci nimajo ne ene slovenske šole.

Je morda to zatiranje Slovencev, da se prepovedujejo tabori? Nikakor ne, kajti tudi Nemcem se še ni dovolil ne eden slovensk tabor.

Da se pri nas slovenščina ne vpelje v šole in uradnijo, se godí le zarad enakopravnosti, kajti pri Nemcih tudi še ni vpeljana.

„Slovenija“ se ne dovoli zarad tega, ker se Nemcem tudi ne bo dovolila.

Davke plačujejo Slovenci ravno tako, kakor Nemci, toraj morajo uživati vsi enake dobrote.

Iz tega se vidi, da so pritožbe Slovencev prazne in da se ne bodo vslišale.

Rešpehtarjova kuharica.

Vse kaže, da bo letas slaba letna. Kder se zemlja preveč s krvijo gnoji, ne more nič prida roditi. Tako gnojna pa, koker letas, še zemlja ni bla nikol, kar jest pomnim. Zdaj, k' imam več cajta, pa štediram cajtente in druge šrifte, zato pa tud več vem, kar se po svet godi.

Strašno, strašno, koker de bi bli ldje znoreli al zdvijali, taki so. V Pariz na Francoskem so po prajzovski vojski napravili sami med sabo, koker za untergoltengo, en revolcjon, so klal eden družga, umorli ta vélkga škofa in strašno velik družih ljudi, polej so pa votli še ves Pariz požgat in v left zagnat. O joj, to bi bil jok in jamer!

Pa jih je vendar fratal. Jih je blo še nekaj, k' niso peršli ob vso pamet. Ti so potegnili z regirengo, vzal puntarjam Pariz in ga rešil pogina.

Saj znabit že to vsi veste, jest vas nočem podučit, k' vem, da ste vsi belj kunštni koker jest. To sem le omenila za eksempelj, da je letas res zemlja s krvijo gnojena. Zato gre pa vse tako čudno v lbljan in na Dunaj.

Kaj bo, kaj bo! Gospod Purzelbauch, brat tistga radoljškega komisarja, so peršli na tist mest, k' sem že jest enkrat služila, to se reče, namest tistga, k' sem bla jest prej, naka, namest tistga, k' je bil prej moj, čem reč, k' sem bla jest njegova, ej, šembrej, to spet ne, če ne bi svet mislil, da sem taka al taka; gospod s tistim čudnim imenom, k' pomen trebuh, so peršli namest tistga, k' je bil pred namest mene, čem reč, k' sem bla jest namest njega. Ej, dons sem vsa zmešana, i no, sej toko veste, kaj sem bla prej, k' so bli gun gospod štotgoltar. Polej so pa Dežman purgermajster, zdaj manjka glih še Antekrista, polej bo pa sveta konc.

Daleč smo že, svet ne bo na nobeno vižo več dolg stal, ga bo že Bog enkrat v jezi v left zagnal. Pa mene nič ne skrbi, saj morejo tud v nebesih ldje, angeljci in svetniki jesti, zato nucajo kuharce, bom že tud gor kakšno službo dobila, da ne bom kruha stradala. Samo če v pekel ne pridem! Bog vé! Zdaj, k' je vse narobe, so znabit' tud nebesa spodej, pa pekel zgorej. Oh, v pekel pa že ne grem, med takim ljudmi, koker so naš liberaluh, nočem bit, skorej bi šla k Dežman v dinst, da b' se pervadla takga dinsta.

Bog nas vari! Človk ne vé, kdaj pride smrt po-nj, tud Purzelbauch niso vedli, da bodo tako brž — lanzkneht-prezident. Za to stopnjo Slovinc še nimajo imena, menda zato, k' dozdej še nobeden ni bil. Adijo!

Pravi vzrok.

Neki novinarski rogovilež z imenom Anton Tomšič, kteri je bil v sodnijski preiskavi, se je odtegnil brez dovoljenja in vednosti sodnije nekam na uni svet.

Ker se zdaj prav ne vé, kje prebiva ali kod se klati, se tu resno opominja, da se vrne k javni obravnavi, če ne, bi si imel nasledke sam pripisati.

Preiskavni sodnik.

Oklic.

A. Zakaj neki ustavoverci v državnem zboru niso hoteli privoliti ministerstvu, da bi pobiralo davke?

B. Najbrž zato, ker bi jih sami radi pobirali.

Liberallec in klerikalec.

Liberallec.

Kam tak urno, klerikalec?
Kakor srna prek goré?
Na katolški zbor, kaj ne?
Tako novi liberallec
Pomižkvaje zakašljá,
Vije brke krog nosá.

Klerikalec.

„Kam pa, striček liberallec!
Mečete tak hitro vi
Svoji tanki palici?“
Se odreže klerikalec,
Moj slovenski korenjak,
Od glave do nog junak.

Liberallec.

Grem v kazino, tam prodali
Bomo starega Boga,
Ki za nas več ne veljá.
Naj le kmet se z Bogom hvali,
Al gospodom, kot smo mi,
Veš, za take vraže ni.

Klerikalec.

Tako misli tud' kozliček,
Samo da se ne bahá,
Da ne veruje v Bogá.
Pa povejte modri striček!
Kdo je zvezdam luč prižgal
In človeku dušo dal?

Liberallec.

Se pozná, da brez omike
Kmetje ste, neumna stvar;
Nam pa ni za dušo mar!
Z ranjce opice velike
Je postal človeški sin,
Kedar umre, je pa „gin“.

Klerikalec.

Pa povejte kum zverine!
Kako da vaš sin umrè,
Vol, nja brat, pa erkne le?
Res imate zdaj šetine,
Al, tam dušo brez mustač,
Vlekel v pekel bo rogač.

Liberallec.

Take sanje so strašilo
Vaše puhle pameti,
Ko sedite še v temí;
Dobro vino in kosilo
Masno — je nebó pri nas;
Pekel bodi pa za vas!

Klerikalec.

Lih tako stvari slanine
Se na mast redé pri nas,
Da nam dajo več klobas;
Mi pa nismo za koline,
Za Boga smo vstvarjeni,
Kakor vera nas učí.

Liberallec.

Kaj čenčate spet od vere,
Neomikani čvekar!
Naša vera je denar!
Nihče ni, pa brez zamere,
Še od vere bil bogat,
Večidel gre lačen spat.

Klerikalec.

Zdaj ste s konja šli na osla;
Verje še teliček moj,
Kar je krma, da ni gnoj;
Ni brez vere služb,
Ne pogodbe, ne zavez,
Človek je brez vere pes.

Liberallec.

Mar imate me za zjaka,
Neolikani kmetun?
Mislite, da sem kapun?
Vi ste hlapci star'ga mraka,
Mi smo pa svobode luč,
Nove ére zlati ključ.

Klerikalec.

Vaš je blagor le verige,
Gnjili štor je vaša luč,
Štir milijarde dolg pa ključ;
Liberallec grenke fige
Je za Avstrijo rodil,
Da bi muren ga popil!

Liberallec.

Buzakljuna, klerikalec!
Drži jezik za zobmi!
Mi smo mi, al ti si ti!
Li ne veš, da liberallec
Je že skoraj vsak gospod,
Slavne opice zarod?

Klerikalec.

Liberallec, sin rovarstva!
Si brez duše ljuti gad,
Tvoje delo je razpad.
Mi le skala smo cesarstva,
Verne domovine ščit, —
Ti pa pojdi se solit!

Pogovori.

Tone. Nemškutarji in liberaluhi v enomer trobijo, da ljubijo svetlobo ter črtijo temoto. Kako neki, da so bila v četrtek, ko se je obhajala papeževa svečanost, le okna nemčurjev in liberaluhov temna? Jaz bi menil, da Slovenci ljubijo svetlobo, ker so razsvetlili svoje hiše.

Jože. Tedaj so nemčurji črnuhi, a ne Slovenci.

Tine. Zdaj pa že več ne verjamem, da so pri nemčurjih bogatini, kateri imajo kapital.

Jaka. Kako da ne?

Tine. Zato, ker še toliko denarja niso imeli, da bi bili kupili svečavo za papežev večer.

Jaka. Papeževi večer ni bilo nobenega policaja pred Dežmanovo hišo.

Jože. Saj ga tudi ni bilo treba, ker je bila Koreljnova hiša tako temna, da bi je ne bil nihče najdel.

Tine. Državni zbor ni dovolil viših šol v Ljubljani, za ktere je prosil poslanec dr. Costa.

Tone. Zato ne, ker si je mislil: Slovenci nimajo viših šol in pošiljajo vendar take može čez nas, kakor je Hohenwart. Kaj, ko bi še šole imeli! Polej nas pa kar pojedó!

Tine. Haha, blizo si jo zadel, Tone!

Zapomnite si!

Ljubljanski nemškutarji, kateri niso razsvetlili v četrtek zvečer svojih hiš, se bodo odslej imenovali temotnjaki („Finsterlinge“), ker ne marajo za svetlobo.

Še nekaj.

Poslanec dr. Glaser na Dunaji je imenoval slovensko govorenje „Kinderlallen“ (otročje jecljanje).

Odpusti mu, slovenski duh, to predrznost, saj ne vé, kaj govori.

Pa še nekaj.

Gospod dr. Glaser je po razžaljivem govoru za Slovence prišel dr. Costa prosit odpuščenja, češ, da ni hotel žaliti Slovencev.

„Veste, gospod doktor“, mu odgovori Costa, „jaz sem imel pesa, kateri me je popadel in se mi potem prilizoval. A veste, kaj sem storil z njim? Zapodil sem ga“.

Pri teh besedah mu obrne hrbet.

Gospod dr. Glaser! Slovenci se ne vstrašijo lajanja enega pesa in tudi vedó, da krik neke živali, ktera ima daljše ušesa od Vas, ne sega v nebesa.

Novi izrazi.

Namesto: Egiptovska temota — se bo odslej reklo: Temota, kakoršna je bila v četrtek na „rotovžu“.

Namesto: Ta otrok še jeclja — se bo po dr. Glaserju reklo: Ta otrok je še Slovenec.

Namesto: Ta človek je boječ kot zajec ali turnar, se bo reklo: Ta človek je celjski Tomšič.

Namesto: Odpustite mu, saj ne vé, kaj govori, se bo reklo: Odpustite mu, saj je dr. Glaser.

Prihodnji „Brencelj“ prifrčí proti koncu meseca, kedar mu pridejo podobe iz Dunaja.

O papeževi svečanosti.

(Pred Dežmanovo hišo.)

„Mladi Brencelj“: To je čudno, ata, da gospod Korelj, kateri bi morali kot župan svetiti vsemu mestu, nimajo nobene lučice na oknu.

„Stari Brencelj“: Molči, ne vidiš policajev?

Policaja: Ti prekleti slovenski hudič, ali ne vidiš, da je tukaj po dnevi in po noči razsvetljeno? Saj vidiš grablje in pinjo. Čakaj, ti bomo posvetili?

Opomba.

Konec tega meseca se bliža in z njim konec prvega polletja. Treba bo tedaj tistim prijateljem „Brenceljna“, kateri so se mu zapisali le do konca prvega polletja, ponoviti to zvezo, ktera je obema deloma koristna in potrebna.

Prav tako se prosijo tisti, kateri mu še niso poslali letošnjega zaslužka, da to brž storijo, kajti nihče ne vé, kedar bo umrl, in iz unega sveta se dolžni denar ne more pošiljati, ker še do zdaj ni pošte iz tega na uni svet. Do sodnega dne čakati bi bilo pa vendar-le predolgo. „Rešpehtarjova kuharica“ nima cajta, da bi prišla vsacega posebej terjat, že vsak sam vé, koliko in ali je kaj dolžan.

Na vsaki način pričakuje veliko denarja.